№ 65. 1831

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag den 2 April

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, brengen bij deze, op verzoek van den Heer Kolonel, Plaatselijken Commandant dezer Vesting, ter kennisse der Ingezetenen, dat van en met morgen, den 1sten April, tot nader opzeggens toe, de poorten dezer Vesting zullen worden *geopend des morgens ten vijf ure*, en *gesloten des avonds ten zeven ure*, zullende de drijfboomen *gelijktijdig met de poorten worden geopend*, doch een *half uur* vroeger dan deze *gesloten* worden.

Breda, den 31sten Maart 1831.

DE BURGT VI.

Ter ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHUIKES.

NEDERLANDEN.

Breda, den 1sten April.

Gisteren is van het depôt te Amsterdam, hier binnengekomen, een sterk detachement der 2de afdeeling infanterie, om bij het reserve flankbataillon te worden ingelijfd.

— Het tweede bataillon der eerste afdeeling Overijsselsche schutterij, 897 man en 26 officieren sterk, komende van Deventer en bestemd voor Bergen op Zoom, is gisteren door Utrecht gepasseerd.

— Wij vinden ons in staat gesteld, om nopens de ramp, die de vesting Bergen op Zoom getroffen heeft (*zie ons vorig nommer*), de volgende berigten mede te deelen.

Bergen op Zoom den 29sten Maart 1831.

Ik heb de eer aan Uwe Koninklijke Hoogheid kennis te geven, dat ruim een uur geleden, zijnde omtrent half een uur dezen middag, de sortie *Stoelemat*, gaande naar het voorwerk van dien naam, en door de artillerie tot laboratorium gebruikt wordende, in de lucht is gesprongen, door welk ongelukkig toeval zeer veel schade aan gebouwen veroorzaakt is, en een aantal personen, zoo burgers als militairen, zijn gedood en gekwetst geworden, waaromtrent ik de eer zal hebben de bepaalde opgaven bij nader rapport aan Uwe Koninklijke Hoogheid kenbaar te maken, terwijl ik Hoogstdenzelven inmiddels de verzekering kan geven, dat de vestingwerken bij de uitbarsting geen letsel hebben geleden.

Tot op dit oogenblik, zijn in de ziekenzaal aangebragt 13 dooden, 10 zwaar en 35 ligt gewonden, wordende er ieder oogenblik nog opgegraven en aangevoerd.

De Generaal-majoor, opperbevelhebber der vesting,

Baron P. VAN DER CAPELLEN.

Aan Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, Admiraal en Kolonel-generaal, te Breda.

Uit bij deze officiele stukken gevoegde bijlagen, zijnde onderscheiden rapporten van hoofd-officieren aan den generaal-majoor *van der Capellen*, blijkt nog, dat er onverwijld een onderzoek naar de oorzaak van dit ongeluk zal plaats hebben, zijnde twee kanonniers, welke bij de werkluiden behooren, gered; dat de gebouwen en huizen in de stad op vele plaatsen, vooral aan dakpannen, ramen, deuren en vensters, veel hebben geleden en vele kleine huizen aan den walkant in eenen puinhoop veranderd zijn; dat de voorraad van levensmiddelen niet geleden heeft; dat volgens de, tot op het inzenden van het rapport, ingekomen berigten, er onder de inwoners 3 dooden, 12 zwaar en 15 ligt gewonden waren; dat van de militairen, tot op datzelfde oogenblik, in de ziekenzaal waren aangebragt 15 dooden, 11 zwaar en 35 ligt gewonden; de luitenant *Pluim*, van de mobiele Overijsselsche schutterij was mede zwaar gewond, en eenige militairen werden nog vermist.

Dat de sergeant-majoor vuurwerker, met 3 sergeanten, 3 korporaals en 25 man bezig waren met ernst-vuurwerken te maken, van welke manschappen de vuurwerker, 2 sergeanten en 15 kanonniers zijn gebleven, terwijl de anderen allen, de een meer, de andere minder, zwaar gekwetst zijn.

Dat eindelijk de ingenieur en chef zich, in weerwil van alle tegenbedenkingen, genoodzaakt gezien had, de opgravingen, met uitzondering van eene kleine plek voor den ingang der sortie, te doen staken, omdat de overgebleven gewelven dreigden in te storten. Aan de vestingwerken was echter in het geheel geene schade toegebragt.

— De jongste tijdingen uit Polen loopen tot den 14den, het hoofdkwartier van den veldmaarschalk *Diebitsch* was den vorigen dag te Siennica. De generaal *Geismar* stond met 10,000 man in de stelling van Wiazowna. Een korps poolsche kavallerie, dat eene verkenning in die streken wilde doen, is met groot verlies terug geslagen. Onder de Polen heerschte tweespalt en verschneiden pooltsche officieren waren naar de Russen overgeloopen.

Van de poolsche grenzen wordt in dato den 15den maart gemeld, dat op den 12den 6000 Russen van het korps des generaals Rüdiger Bug getrokken en in Uchanie gerukt zijn. De poolsche generaal *Dwernicki* had zich in Zamosc geworpen, aangezien hij door een russisch korps vervolgd werd. Het tweede russische korps infanterie, onder den generaal *Pahlen*, was in volle aantogt op Brzesc-Litewsky, alwaar de voorhoede reeds was aangekomen. De keizerlijke garde rukte, over Grodno en Kowno op Pultusk, alwaar zij bij het afgaan der berigten, reeds aangekomen moest zijn.

— De Italiaansche over Duitschland ontvangene tijdingen bevestigen tot dus verre het gisteren over Frankrijk bij ons ontvangene en medegedeelde berigt, van de overgaan van Bologna aan den Oostenrijkers niet; ook kan die bevestiging over Duitschland nog wel eenige dagen uitblijven. De berigten uit Bologna, loopende tot den 18den, langs dien weg bekomen, melden niets merkwaardigs dan den dood van den oudsten zoon van den vormaligen Koning van Holland, te Forli op den 17den maart, aan de gevolgen zijner ziekte overleden. — Een aanslag der insurgenten op Ricti, in den kerkelijken staat, was mislukt, hebbende zij daarbij veertig zoo dooden als gekwetsten bekomen. In Cento, eene andere stad in den kerkelijken staat, legatie Bologna, waren Oostenrijksche troepen binnen gerukt, en was de wettige regering hersteld. In Comacchio, eene andere stad van den kerkelijken staat, legatie Ferrara, hadden de inwoners zulks uit hen zelven gedaan.

— Latere parijsche berigten dan van den 27sten (*zie ons vorig nommer*) hebben wij heden niet ontvangen.

Ook ontbreken ons heden berigten uit Engeland.

's GRAVENHAGE, den 31sten Maart.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet, tot betaling van een voorschot bij wijze van leening, geopend geworden. 51 leden waren tegenwoordig; afwezend de heeren *van Sasse van Ysselt, van Alberda* en *Frets*, welke laatste door ziekte verhinderd wordt de zitting bij te wonen. Z. E. de minister van financien bevond zich mede in de vergadering.

De Heeren *van Lijnden*, *van Asch van Wijck*, *van Hemert*, *op den Hoff*, *Backer*, *Collot d'Escurij*, *Bijleveld*, *Cats*, *Donker Curtius*, *van Foreest*, *van Sytzama*, *Rengers*, *Luzac*, *van Alphen*, *van Boelens*, en *Belaerts* verklaren zich *voor*, de heeren *Nagell*, *Luijben* en *Warin tegen* het ontwerp, terwijl de heeren *van Dam van Isselt* en *Cerver Hooft* nadere inlichtingen hebben afgewacht, doch ten slotte zich met het ontwerp vereenigden.

De bedenkingen tegen hetzelve in het midden gebragt, kwamen voornamelijk hier op neer: dat het voorschot niet moest worden gedaan naar den grondslag der cohieren van het personeel over 1830, maar over die van 1831; dat de termijnen te vroeg waren gesteld, de belasting zelve niet zeer aanprijselijk was, ofschoon men erkennen moest dat in vele bezwaren door de regering was voorzien, en de redactie wezenlijke verbeteringen had ondergaan; dat het voorts geene duurzame belasting was, en dat men thans vooral de schatkist in hare dringende behoefte, moest te hulp komen; nogtans zou men genaarzeld hebben dit te doen, zonder behoorlijk en noodzakelijk gevuchte kennis van den toestand des rijks; daar echter de regering toegezegd had, dat en binnen weinige dagen, nopens de politieke vraagpunten mededeelingen zullen worden gedaan, zou men daarin berusten en die mededeelingen met vertrouwen afwachten.

De minister van financien merkte, in zijne verdediging van de wet aan, dat de cohieren van 1831 niet tot grondslag genomen konden worden, omdat zij volstrekt niet gereed waren, dat de maatregel het minst de geringe staatden zonde drukken, dat men wel eene vrijwillige leening zou beproefd hebben, maar dat deze altijd eene onzekerheid voortsleep overtuigd, die bij de pligt der regering is niet af te wachten; hij eindigde met te betoogen dat de behoefte van den staat dringende waren, en dat, wilde men die fiere houding bewaren, die Nederland thans, tot besteg voor zijne bondgenooten en schrik voor zijne naburen inboezemde, men dan der regering de middelen niet weigering moest, om zulks tot stand te brengen.

Bij hoofdelijke stemming is de wet aangenomen met 49 tegen 3 stemmen, die van de heeren *Luyben*, *Nagell* en *Warin*.

De beloofde mededeelingen, omtrent de staatkundige aangelegen-

heden, zullen, op zaturdag den 2den April, door den minister van buitenlandsche zaken aan de kamer worden gedaan.

BELGIE.

BRUSSEL, den 29sten Maart.

De regent had, behalve de proclamatie van den 28sten dezer, (in ons vorig nommer medegedeeld), waarschijnlijk tot voorkoming der plaats gehad hebbende vaarden, op den 26sten reeds uitgevaardigd de navolgende

DAGORDE

Brussel den 26sten Maart 1831.

Kwaadwilligheid en de vijanden onzer onafhankelijkheid verspreiden de ongerijmdste gerüchten. Zoo men aan deze wilde geloof slaan, zou er geen gouvernement meer wezen en deszelfs opperhoofd zou de laagheid hebben van den eed te verkrachten, dien hij in het aanschijn des volks, dat hem zijn noodlot heeft toebetrouwd, heeft afgelegd.

Men tracht den geest van het leger te bederven, door deszelfs goede trouw te misleiden.

Daar zijn bedriegelijke beloften gedaan, met het doel, om de getrouwheid der chefs aan het wankelen te brengen.

Vergeten wij dan, dat er eene geschiedenis bestaat, om te kunnen getuigen, op welke wijze men de beloften gehouden heeft, die gedaan zijn aan dat fransche leger, hetwelk den roem van deszelfs naam door de geheele wereld heeft rondgebragt.

Meenen zij dan, dat het belgisch leger geloof aan dergelijke beloften zal slaan? — In geenen deele.

Het leger zal aan het Hoog Geregtshof de zorg overlaten, om de verraders, die zich in deszelfs gelederen bevinden, te rigten; het zal deszelfs gestrengheid toejuichen; want dergelijke lieden zijn onwaardig de veldtekenen van soldaten der vrijheid en onafhankelijkheid te dragen. — Mijne spreuk is:

Vrijheid, onafhankelijkheid van ons vaderland, orde, moed, krijgstucht; altoos gereed, de aanvallen van onze vijanden af te weren.

De Regent,

(get.) SURLET DE CHOKIER.

Voor kopie conform,

de Generaal NYPELS.

— De baron *van der Linden d' Hooghorst*, generaal en chef van al de burgerwachten in België, heeft gisteren, met zijnen geheelen staf, den eed van getrouwheid aan den regent afgelegd.

— De regent heeft den heer *van de Weijer* den post van gouverneur eener provincie aangeboden, dien deze echter niet heeft aangenomen.

— Het Hoog militair geregtshof houdt zich druk met de instructie der zaak van den kolonel *Borremans* bezig. Laatstleden vrijdag heeft zijn verhoor en dat der beide voornaamste getuigen plaats gehad. Men zegt, dat hij reeds gewigtige en zeer talrijke openbaringen, nopens de complotten ten behoeve van den prins van Oranje, gedaan heeft.

— De informatien in het proces van den majoor *Kessels* zullen weldra afgeloopen zijn. Het hof zal tegenwoordig in staat gesteld wezen, om in die zaak voorts te vonnis te vellen.

De, in ons vorig nommer, (Art. Luxemburg) beloofde proclamatie van den hertog van Saxen Weimar met de daartoe behoorende bijlagen luiden als volgt:

PUBLICATIE,

betreffende de, door den Koning, opzigtelijk den opstand, verleende Amnestie.

De luitenant-generaal, gouverneur-generaal van het Groot-hertogdom Luxemburg,

Onderrigt, dat onderscheiden heden twijfel koesteren omtrent den zin en de uitgestrektheid der amnestie, in de koninglijke proclamatie van den 19den February vervat, en alle onzekerheid te dien opzigte willende doen ophouden, verklaart, krachtens speciaal daartoe verleende autorisatie van Z. M.

1°. Geen inwoner van het Groot-hertogdom zal eenige navraag hebben te lijden wegens zijne stemuitbrenging, politieke geschriften of denkwijze, noch uit hoofde van eenige publieke ambten of bedieningen, die hij onder het oproerig bestuur van België mogt hebben bekleed.

2°. De vergiffenis van Z. M. strekt zich insgelijks uit tot zoodanige onder officieren en soldaten als hunne vaandels mogten hebben verlaten;

3°. Alle opdragt van ambten en bedieningen, door de onderscheiden provisioneele besturen van België en het Groot-Hertogdom Luxemburg gedaan, worden als niet geschied aangemerkt;

4°. De door Z. M. aangestelde ambtenaren, andere beambten, welke door het oproerig gouvernement uit hunne posten ontzet zijn, zullen onmiddelijk in de uitoefening der functien, welke zij bekleedden, hersteld worden;

5°. Alle, in het Groot-Hertogdom geboren ambtenaren en employéjeerden, welke eenvoudig hunne ambts-verrigtingen onder het oproerig bestuur hebben blijven waarnemen, zonder dat er eenige verzwarende omstandigheden bij komen, zullen hunne posten behouden;

6°. De door den Koning benoemde beambten en andere ambtenaren van deszelfs gouvernement, die, tijdens den 1sten October l. l., in de stad Luxemburg met der woon gevestigd waren en hunne posten hebben verlaten, om in belgische dienst over te gaan, zullen als van ontslag te hebben genomen worden beschouwd.

7°. Alle ambtenaren, die zich schuldig mogten hebben gemaakt aan verduistering van publieke penningen of aan ontvreemding van stukken en documenten, tot eenig publiek eigendom behorende, zullen in de amnestie niet begrepen zijn voor en al eer gezegde voorwerpen aan hen te hebben terug bezorgd.

Ieder vreedzaam man zal zich, na dit bewijs der vaderlijke toegevendheid des Konings, bevlijtigen, om tot herstel der wettige orde mede te werken.

Gegeven te Luxemburg, den 25sten Maart 1831.

De luitenant-generaal gouverneur-generaal des Groot-Hertogdoms.

B. hertog VAN SAKSEN-WEIMAR.

UITTREKSEL

uit het afzonderlijk protocol der negende zitting van de vergadering van het Duitsche Bondgenootschap van den 17den en 18den Maart 1831.

Luxemburg, *den 25sten Maart* 1831.

De luitenant-generaal, gouverneur-generaal van het Groot-Hertogdom Luxemburg,

Gezien het extract van het afzonderlijk protocol der 9de zitting van het Duitsche Bondgenootschap en bijzonderlijk de navolgende bepalingen:

» § 2 Betrekkelijk de tegen de insurgenten in het Groot-Hertogdom Luxemburg en de tegen de Belgen te nemen maatregelen van verdediging is besloten:

» 1°. Dat er een leger-korps van 24,000 man, gereed, om te velde te trekken, ter beschikking zal worden gehouden, om de rust in het Groot-Hertogdom en het gezag van Z. M. den Koning der Nederlanden, Groot-Hertog, aldaar te herstellen.

Tot dien einde zijn bestemd het tiende legerkorps als mede de 2de afdeeling van het 9de korps. Dien ten gevolge zullen de gouvernementen, welker contingenten tot die leger-korpsen behooren, uitgenoodigd worden, om dezelve in zoodanigen staat te houden, dat zij mobiel zullen kunnen worden gemaakt, zoodra het bevel, om op marsch te gaan, hun zal zijn toegekomen.

Frankfort, den 22sten Maart 1831.

Van wege de presidiale kanselarij van het bondgenootschap.

L. S. (Get.) Baron VON HANDEL, *directeur van opgemelde kanselarij.*

Overwegende, dat er, door het Duitsche Bondgenootschap, maatregelen genomen zijn, om de onverwijlde uitvoering van deze beschikkingen en andere van hetzelfde protocol, welke tot aanvulling van dezelve strekken, te verzekeren;

Overwegende, dat er gelijksoortige maatregelen door het gouvernement van Z. M. den Koning der Nederlanden, Groot-Hertog van Luxemburg, zijn genomen;

Overwegende, dat, indien, naar luid der statuten van het bondgenootschap, de kosten van executie ten laste van het Groot-hertogdom komen, het van belang voor de ingezetenen is, dat zij daarvan op nieuw verwittigd worden, opdat zij zich spoeden, om onder de gehoorzaamheid van den Koning, Groot-hertog, terug te keeren, als zijnde zulks het eenige middel, om een dergelijk bezwaar te ontgaan, ten minsten om er een groot gedeelte van te vermijden;

De commissie van het Groot-Hertoglijk gouvernement gehoord

BESLUIT:

Art. 1. De hierboven vermelde bepalingen van het protokol der duitsche bondsvergadering van den 17den en 18den dezer zullen, met en benevens de tegenwoordige publicatie, afgekondigd en alomme aangeplakt en bovendien in het administratief Memoriaal geplaatst worden.

Art. 2. En opdat het getal rations levensmiddelen en fourrage, welke aan het bezetting-korps zullen moeten worden geleverd, naauwkeurig zal kunnen worden bepaald, zullen de speculanten, welke de loverantie daarvan zouden willen op zich nemen, informatien te dezen aanzien aan het hotel van het gouvernementgeneraal kunnen bekomen en hunne aanbiedingen daarvan kunnen inzenden.

Gegeven te Luxemburg, ten dage, maande en jare als boven.

B. Hertog VAN SAXEN-WEIMAR.

TOONEELBERICHT.

*** Met Hooge Toestemming zullen de Hollandsche Tooneelisten, onder directie van Mejufvrouw A. C. OTTINGH, het genoegen hebben te vertoonen: Op Maandag den 4 April: HET DORP AAN DE GRENZEN, Schets uit den Tegenwoordigen tijd in twee bedrijven, door Mr. *J. van Lennep*; dit stukje is op de Amsterdamsche en Rotterdamsche Schouwburg onderscheidene malen vertoond geworden. Voorafgegaan door: DE NEEF ALS OOM, of de Gevaarlijke invloed der Gelijkenissen, geheel nieuw blijspel in drie bedrijven, naar het Fransch van *Picard*, voor het Nederduitsch bewerkt, door P. S., nooit op eenig tooneel vertoond.

Te BREDA bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.